

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

DDK-WSR.6021.50.2025.GK
Warszawa, 14 października 2025 r.

Pan
Andrzej Wilk
Starosta Żyrardowski
Starostwo Powiatowe w Żyrardowie

Szanowny Panie Starosto,

w odpowiedzi na wniosek z 3 września br., znak: OR.2120.1.2025. (uzupełniony pismami z 25 i 29 września oraz z 8 października br., znak: jw.), w sprawie wyrażenia opinii przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na temat odwołania pana Arkadiusza Sowy ze stanowiska dyrektora Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie, przed upływem okresu, na jaki został powołany, oraz działając na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 25 października 1991 r. organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹, **pozytywnie** opiniuję zamiar odwołania pana Arkadiusza Sowy ze stanowiska dyrektora Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie przed upływem okresu na jaki został powołany.

Jednocześnie odnosząc się do informacji zawartych w sprawozdaniu z Audytu realizacji zadań przez Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie z 31 lipca 2025 r., poważne zaniepokojenie budzą **liczne naruszenia przepisów** zawartych w podstawowych aktach prawnych regulujących działalność muzeów:

- ustawie z 21 listopada 1996 r. o muzeach²;
- rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 30 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach³;
- rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 2 września 2014 r. w sprawie zabezpieczenia zbiorów muzeum, przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą⁴;

tym bardziej, że Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie jest wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 87, z 2025 r. poz. 1173.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 385.

³ Dz. U. poz. 2073.

⁴ Dz. U. poz. 1240.

Ponadto, podobnie jak prezydium ICOM Polska oraz Stowarzyszenie Muzealników Polskich Oddziału Mazowieckiego, pragnę zważyć, że niektóre ze wskazanych nieprawidłowości, szczególnie w zakresie ewidencji zbiorów, mogą sięgać okresu wcześniejszego niż kadencja obecnego dyrektora – dotyczy to m. in. **braków w zbiorach muzealnych** stwierdzonych podczas kontroli zgodności zbiorów ze stanem faktycznym, przeprowadzonej w 2020 r.

W związku z tym proszę o udzielenie odpowiedzi czy o zaginięciu muzealiów Organizator zawiadomił właściwe organy ścigania.

Jednocześnie wyjaśniam, że stosowne informacje o zaginięciu bądź kradzieży powinny zostać przesłane do Narodowego Instytutu Muzeów, zgodnie z § 20 ust. 2 powołanego rozporządzenia z 2 września 2014 r.

Pragnę także wskazać, że art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami⁵ nakłada na dyrektorów muzeów będących instytucjami kultury obowiązek niezwłocznego przekazywania Generalnemu Konserwatorowi Zabytków informacje o zabytku skradzionym lub wywiezionym za granicę niezgodnie z prawem, w celu ujęcia w wykazie zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem.

Przypomnę również, że w przypadku utraty muzealium w wyniku popełnienia czynu zabronionego, określonego w art. 278 § 1 i 3, art. 279 § 1, art. 280-283 albo art. 284 § 1-3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny⁶ przysługuje prawo złożenia wniosku do MKiDN o wpis do krajowego rejestru utraconych dóbr kultury, zgodnie z art. 24a ust. 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ponadto informuję, że o ewentualnych dalszych decyzjach Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie, Organizator zostanie zawiadomiony w odrębnej korespondencji.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, 1907, z 2025 r. poz. 537 i 1168.

⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 383.